

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КРИЗИ «СЕРЕДИНИ НАВЧАННЯ» У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Малахова Анна

студентка 4 курсу соціально-
психологічного факультету

Науковий керівник:
кандидат філософських наук,
доцент **Г.В. Пирог**

Криза є переломним етапом у житті особистості, границею між старим і новим досвідом, перехід з одного стану в інший. Вже під час навчання у вищому навчальному закладі студенти часто задумуються над тим, чи вірно вони зробили вибір, обравши дану спеціальність, який сенс навчання і здобування професії, особливо, якщо вони не уявляють себе саме в цьому напрямі та не бачать особливих перспектив фінансового зростання в подальшому. Все це може призводити до життєвих криз, розчарувань, стресів.

Метою нашого дослідження було визначити психологічні особливості кризи «середини навчання» у студентів-психологів. Гіпотезою нашого дослідження стало припущення про те, що криза «середини навчання» у студентів-психологів пов'язана зі змінами в професійній мотивації та проявляється в підвищеному рівні стресу.

Для дослідження професійного становлення студентів-психологів були використані методики «Професійний шлях» (Г.В.Пирог), «Вивчення мотивів навчальної діяльності студентів» (А. А. Реан, В. А. Якунін), тест на виявлення навчального стресу (Ю.В.Щербатих). Дослідження проводилося впродовж 2016 року в Житомирському державному університеті імені Івана Франка, вибірку становили 20 осіб – студенти-психологи третього курсу.

Проведене дослідження показало:

1. В якості найбільш значущих для кар'єри подій досліджувані вказують ЗНО, першу сесію, написання курсових робіт, практику, складання експерименту, тобто події, пов'язані з навчанням у ВНЗ. Найбільшу кількість важливих для свого професійного становлення подій студенти виділили саме на період середини навчання, а саме складання та написання наукових робіт. Студенти характеризують ці завдання як складні, у деяких це призводить до втрати інтересу до подальшого навчання за спеціальністю.

2. Досліджувані студенти розділились за мотивацією навчання: половина групи прагне навчатись, отримувати знання, інтелектуальне задоволення, стати високо кваліфікованими

спеціалістами, а інша половина навчається лише для того, щоб отримати диплом, стипендію, після закінчення університету працювати де завгодно, тільки не за спеціальністю.

3. Основними причинами стресу студенти вважають навчальне навантаження і страх перед майбутнім. Переживання стресу призводить до депресії, поганого сну та поганої концентрації уваги. Найчастіше студенти відновлюють сили прогулянками на свіжому повітрі, міцним сном, спілкування з друзями та з коханою людиною.

Отже, за допомогою отриманих даних по всіх використаних методах, ми можемо судити про переживання кризи «середини навчання» студентів-психологів. Період середини навчання, який супроводжується написанням наукових робіт, студенти вважають складним і важким. Навчальне навантаження та страх перед майбутнім викликають стрес. В цей період має місце усвідомлення і уточнення навчальних інтересів і, внаслідок цього, зміна навчальної мотивації. Половина групи має зовнішню мотивацію щодо навчання – отримання диплому, а інша половина має внутрішню мотивацію – прагнення стати високо кваліфікованим спеціалістом.

Список використаних джерел

1. Зеер Э.Ф., Сыманюк Э.Э. Кризисы профессионального становления личности // Психологический журнал. – 1997. – № 6. – 556с.
2. Пряжников Н.С., Пряжникова Е.Ю. Профориентация. Учебное пособие для вузов. – М, 2007.- С.131-140.
3. Хазратова Н. Психологічні проблеми та особистісні кризи студентського віку // Особистісні кризи студентського віку: Зб. наук. статей. / За ред. Т.М.Титаренко. – Луцьк, 2001. – С.14-

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОБРАЗУ БРЕХУНА ТА ПРОЯВУ БРЕХНІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Мисечко Катерина
студентка 4 курсу соціально-
психологічного факультету

Науковий керівник:
кандидат психологічних наук,
доцент **О.В. Мазяр**

Юнацькій вік є важливим в житті людини, оскільки саме в цей час формується її самосвідомість, стійка система уявлень про самого себе як цілісну особистість, про свою відмінність від інших